

کامبیز نوروزی

حقوق دان

هر انتخابی هم تابع تعقل است و هم تابع احساس؛ از انتخاب لباس و خانه تا انتخاب همسر و... در نهایت انتخاب یک رئیس جمهور.

در جامعه ما که ۴۶ سال، یعنی نزدیک نیم قرن تجربه‌های سیاسی، اجتماعی، فرهنگی و اقتصادی فراوان و متعارضی را پشت سر گذاشته است، بسیار طبیعی است که تصورات عاقلی و احساسی متفاوت و حتی متضادی نسبت به آنچه گذشته یا خواهد آمد شکل گرفته باشد.

مثلاً نادانی است اگر احساس کسانی نادیده گرفته شود که با از دست دادن خانمان یا زندگی یا آزادی یا جان خود یا عزیزانشان، تجربه‌هایی تلخ و رنج‌بار را پشت سر گذاشته‌اند. یا زنانی که به خاطر ساده‌ترین مسئله مانند نوع پوشش، مجبور به تحمل سختی‌های جانگناه هستند. یا آنها که اقتصاد فاسد کمرشان را تا کرده است و زیر بار اجاره‌خانه و هزینه‌های اولیه زندگی در مانده‌اند.

این گروه آدم‌ها فقط به احساس خود نیست که تصمیم می‌گیرند؛ عقلشان را هم قاضی می‌کنند. هریک به تناسب سن خود، دوره‌های مختلفی را دیده‌اند و وعده‌های زیادی شنیده‌اند. جز یکی، دو دوره استثنائی، تابلوی بهشت را در ایام انتخابات به آنها نشان داده‌اند و بعدتر به برزخ بردندشان. در این گروه، عقل و احساس هم‌زمان با هم قضاوتی مشابه دارند؛ هرکس را آوردیم وضع بدتر هم شد یا «از هر طرف که رقیم جز وحشتم نیفزود...».

می‌شود بر درک عقلی با استدلال اثر گذاشت، ولی داور احساس، استدلال بر نمی‌دارد؛ به‌ویژه احساسی که مبتنی بر تجربه زیسته است. به‌سادگی و انصاف می‌توان رنج زنان را درک کرد که در حقوق خانوادگی و موقعیت‌های شغلی و حتی پوشش، در شرایطی نابرابر زندگی می‌کنند. سخت نیست درک احساس کسی که در فقط چند سال، موقعیت او چند دهک سقوط کرده است یا درد سنگین دانشجویی که به هزار آرزو به دانشگاه می‌رود و بعد تعلیق و اخراج می‌شود یا میهمان دیوار میله‌ای سرد. این احساس غبن را چطور می‌توان ترمیم کرد و امید بخشید و گفت باز هم ای صندوق بیا بید و در سرنوشت خود اثر بگذارید؟ اگر پاسخ بدهند این همه رقیم و رای خود را به وعده‌ها دادیم و حاصل این شد که می‌بینیم و شدیم دستمایه قدرت و ثروت نامشروع دیگران، چه می‌شود گفت؟

به اقتضای رشته تخصصی‌ام که حقوق است، عرض می‌کنم که قوانین هم به داد نرسیده‌اند. قوانین یا اجرا نمی‌شوند یا به‌راحتی نقض می‌شوند، یا خود قانون‌ها به گونه‌ای هستند که امکان اجرای آنها نیست یا اگر هم اجرا شوند وضع را خراب‌تر می‌کنند. روی کاغذ اسم قانون و حقوق هست، ولی رسم قانون و حقوق در میان نیست.

اینک باز بر سر هر کوچه و خیابان منتهی به صندوق رای، یک دوراهی است؛ یکی به سمت صندوق و دیگری به سمتی دیگر. دوراهی دشواری است.

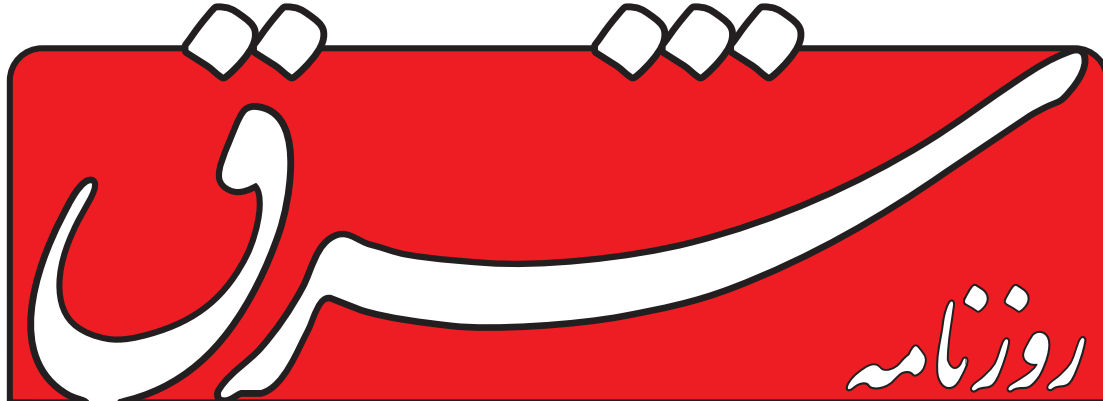
عده‌ای از ما زودتر، مانند این بنده، راه خود را آسان‌تر یافتند که به سمت صندوق رای است. دیگری، آن یکی راه را برگزیده‌اند. گروهی نیز هستند که نه به خیابان منتهی به صندوق رفتند، نه به آن خیابان دیگر؛ در تردید برای رای دادن بر سر دوراهی ماندند.

همچنان می‌توان هریک از دو راه را انتخاب کرد. می‌توان رای نداد و در تصمیمی خودخواسته از حق انتخاب‌کردن چشم پوشید. رها کنیم تا کسانی قدرت را قبضه کنند که با استقبال از تحریم‌ها و سوءمدیریت و نقض حقوق ملت، عوامل شرایط رنج‌بار کنونی بوده‌اند تا خرابی‌ها را آن قدر بیشتر کنند که در زمانی مجهول، شاخه‌ای را که بر آن نشسته‌اند به دست خود ببرند و بیفتند. یا از حق رای دادن خود استفاده کنیم و کسی را برگزینیم که اندک‌اندک اوضاعمان را در داخل و خارج تا حدی بهتر کند.

وقتی عزیزی را در بیماری دشواری می‌بینیم تا آخرین لحظه هرچه داریم برای درمانش می‌گذاریم بی‌آنکه تضمینی برای بهبودش داشته باشیم؛ رهایش نمی‌کنیم تا بپیرد. سلامت همه ما گروگان سلامت ایران است. جز آنها که از این بیماری، قدرت و ثروت نامشروع به‌هم می‌زنند، راه را بر اینها باید بست. فرصت بهبود کمتر از آن است که تصور می‌کنیم.

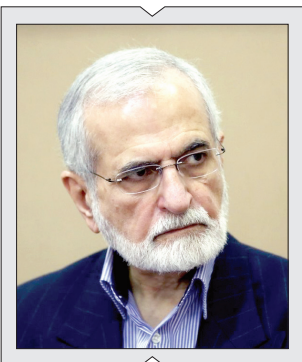
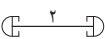
ایران عزیز است. ایران منتظر است.

چهارشنبه ۱۳ تیر ۱۴۰۳
۲۶ ذی‌الحجه ۱۴۴۵
۳ جولای ۲۰۲۴
سال بیست‌ویکم
شماره ۴۸۷۰
۲۰ هزار تومان
۱۲ صفحه
فله

کمال خرازی:

ایران آماده مذاکره
غیرمستقیم با آمریکا
درباره برجام است

در «شرق» امروز می‌خوانید: داوود سوری، محمد طبیبیان، موسی غنی‌نژاد، فرهاد نیلی و مسعود نیلی از پزشک‌های حمایت کردند. سخنان پزشک‌های در جمع اهالی فرهنگ و هنر. حمایت ۱۷۰ عضو کانون وکلای دادگستری مرکز از پزشک‌های

امید به فردایی بهتر برای ایران با
مسعود پزشک‌های

تاریخ را ورق می‌زنیم

برنامه‌های مسعود پزشک‌های در حوزه‌های
دیپلماسی، اقتصاد، جامعه و فرهنگ را
در صفحه ۲ بخوانید

مسعود پزشک‌های:
مطمئن باشید از حق و حقوق همه دفاع خواهیم کرد

چرخ باطل

بررسی گفته‌های سعید جلیلی در دور دوم مناظره‌ها
صفحه ۳

کرسنت؛ پرونده اقتصادی-سیاسی
با هزینه ۵۰ میلیارد دلاری

گزارشی از بازخوانی یک اتفاق تلخ
صفحه ۴

اعلام حمایت مجمع مشورتی حوزه دارالعلوم
مکی زاهدان از دکتر مسعود پزشک‌های

صفحه ۲